
Mogelijkheden en beperkingen voor het gebruik van fiscale instrumenten in het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid

Projectvoorstel

In het kader van de VIONA-arbeidsmarktonderzoeksoproep 2002

Lessius Hogeschool en IDEA Consult

Brussel, oktober 2002

Inhoud van dit onderzoeksvoorstel

1. Promotor en coördinator
2. Titel
3. Bondige omschrijving van het onderzoeksvoorstel
4. Thema en topic waarbij dit projectvoorstel aansluit
5. Gedetailleerd tijdsschema
6. Financieel plan
7. Valorisatie van de onderzoeksresultaten
8. Samenstelling onderzoeksteam
9. Suggesties voor mogelijke referees

Bijlage 1: Uitgebreide beschrijving van het onderzoeksproject

Bijlage 2: Bibliografie

Bijlage 2: CV's van de onderzoekers

Bijlage 3: Voorstelling Lessius Hogeschool en IDEA Consult

1. Promotor en coördinator

Promotor: Prof. Guy Clémer
Lessius Hogeschool
Departement Handelswetenschappen
Korte Nieuwstraat 33
2000 Antwerpen

tel: 0478/72 98 54

e-mail: guy.clemer@ideaconsult.be

Coördinator: Dr. Anneleen Peeters
IDEA Consult
Congresstraat 37-41, bus 3
1000 Brussel

tel: 02/282.17.75

fax: 02/282.17.15

e-mail: anneleen.peeters@ideaconsult.be

2. Titel

Mogelijkheden en beperkingen voor het gebruik van fiscale instrumenten in het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid.

3. Bondige omschrijving van het onderzoeksvorstel

De doelstelling van het onderzoek kan als volgt omschreven worden:

Het aanreiken van bouwstenen voor het gebruik van de (nieuwe) Vlaamse fiscale bevoegdheden in het kader van het activerend werkgelegenheid- en opleidingsbeleid, via het beantwoorden van volgende vragen:

- Wat is de beleidscontext? Welke fiscale en parafiscale maatregelen worden in het kader van het activerend arbeidsmarktbeleid door de EU en de OESO voorgesteld? Hoe spelen ze in op de verschillende transitieën vermeld in het uitgebreid model van Schmid?
- Wat zijn -na Lambermont- de nieuwe mogelijkheden van Vlaanderen om met een eigen fiscaal beleid een activerend werkgelegenheidsbeleid en opleidingsbeleid te voeren?
- Wat zijn hierover de leereffecten uit het buitenland? Wat zijn de voor- en nadelen van deze fiscale instrumenten in vergelijking met de meer klassieke instrumenten die dezelfde doelstelling nastreven? Op welke fiscale en parafiscale strategieën en instrumenten kan het beleid in Vlaanderen een beroep doen? Wat zijn de beperkingen en randvoorwaarden?

Om de studie uit te voeren, wordt het onderzoeksproces opgedeeld in vijf stappen.

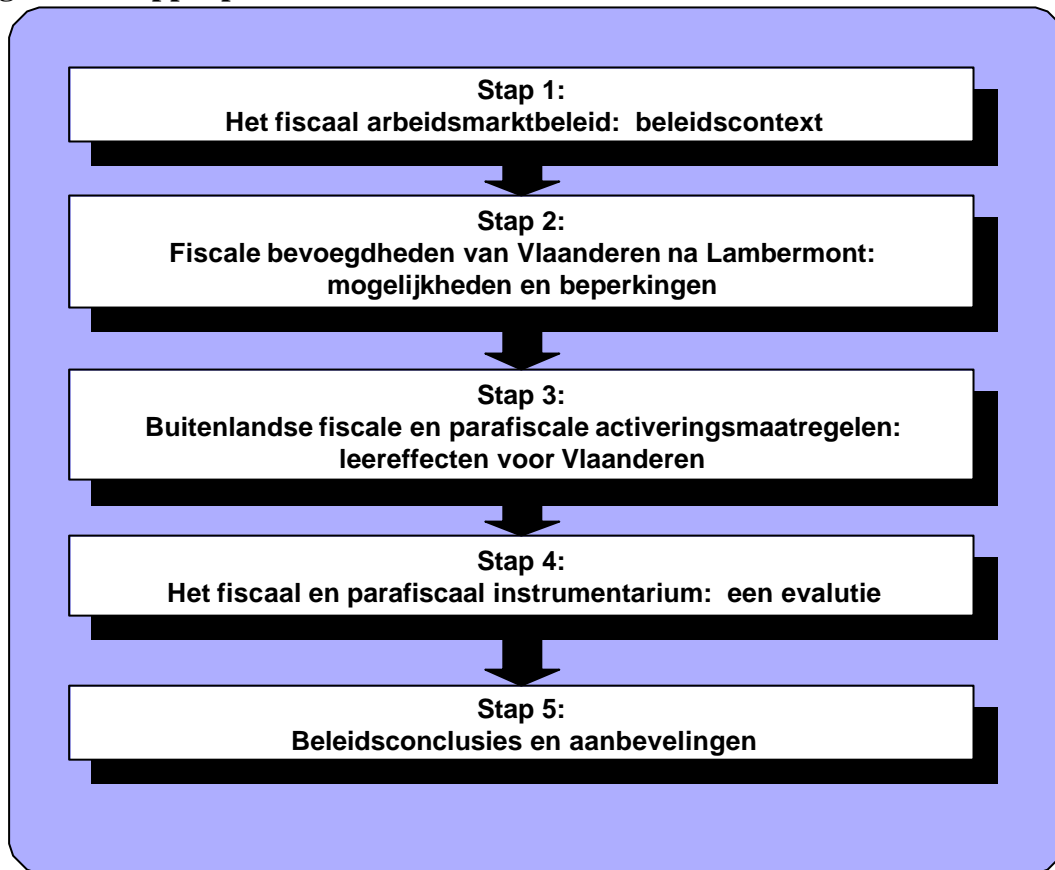
Figuur 1 geeft een schematisch overzicht van de verschillende onderzoeksstappen. Vervolgens beschrijven we het resultaat van elke stap. Voor een gedetailleerde beschrijving van elke onderzoeksfase verwijzen we naar bijlage 1.

Deel 1: Het fiscaal arbeidsmarktbeleid: beleidscontext

Het eerste deel van de studie levert aangaande het fiscaal en parafiscaal instrumentarium volgende informatie:

- De situering van het belang dat door internationale organisaties wordt gehecht aan het gebruik van het fiscaal en het parafiscaal instrumentarium in het kader van een activerend arbeidsmarktbeleid. De focus ligt op het fiscaal en parafiscaal activeringsbeleid rond werkgelegenheid en opleiding.
- Een bloemlezing van maatregelen die hierover door de internationale instellingen worden aanbevolen. Daarbij worden de voorstellen inzake werkzaamheid- en opleidingstimulering gepositioneerd binnen het transitie-model van Schmid.

Figuur 1: Stappenplan

Deel 2: Fiscale bevoegdheden van Vlaanderen na Lambermont: mogelijkheden en beperkingen

Het tweede deel resulteert in een overzicht van de fiscale bevoegdheden die Vlaanderen verworven heeft na Lambermont. Wat is de fiscale beleidsruimte (bvb. de marge in de personenbelasting) en hoe kunnen de fiscale bevoegdheden worden ingezet in het kader van een activerend fiscaal arbeidsmarktbeleid? Ook wordt in dit kader aangegeven aan welke randvoorwaarden en vormvereisten fiscale maatregelen in de personenbelasting en de gewestbelastingen moeten voldoen.

Deel 3: Buitenlandse fiscale en parafiscale activeringmaatregelen: leereffecten voor Vlaanderen

Het derde deel geeft het volgende resultaat:

- een aantal uitgewerkte goede en voor Vlaanderen beleidsrelevante en implementeerbare buitenlandse voorbeelden;

- een aantal federale fiscale impulsen welke door Vlaanderen kunnen aangevuld en of versterkt worden.

Deel 4: Het fiscaal en parafiscaal instrumentarium: een evaluatie

Dit deel leidt tot:

- een kwalitatieve evaluatie van het fiscaal instrumentarium (in vergelijking met het klassiek instrumentarium dat dezelfde doelstel nastreeft);
- lessen uit de evaluatie (indien beschikbaar) van de weerhouden fiscale voorbeelden uit het buitenland;
- de afweging van de voor-en nadelen van het fiscaal tegenover het meer klassiek instrument aan de hand van een voorbeeld.

Deel 5: Beleidsconclusies en aanbevelingen

In dit deel wordt eerst een beknopt overzicht gegeven van de beleidsrelevante informatie en aandachtspunten verkregen uit deel 1 tot en met 4. Vervolgens worden de beleidsconclusies getrokken uit voorgaande stappen. Daarbij komt zeker aan bod:

- het aangeven van de acties die door de EU en de OESO in de richtsnoeren worden naar voor geschoven en die tevens implementeerbaar zijn in Vlaanderen ;
- duiden van de mogelijkheden die Vlaanderen na Lambermont heeft verkregen om een activerend arbeidsmarktbeleid te voeren;
- het aangeven van de voor- en nadelen van fiscale instrumenten in vergelijking met andere instrumenten die een gelijkaardig doel nastreven;
- het omzetten van de leereffecten uit het buitenland binnen het huidig kader van de Vlaamse fiscale bevoegdheden;
- het formuleren van een aantal voorstellen om fiscale instrumenten in Vlaanderen in te zetten in het kader van het activerend arbeidsmarkt- en opleidingsbeleid.

4. Thema en topic waarbij dit projectvoorstel aansluit

Dit onderzoeksvorstel past binnen het vijfde meerjarenthema van de VIONA-onderzoeksagenda 2001-2004, namelijk de werking van de arbeidsmarkt en zijn maatschappelijke dwarsverbindingen. Binnen dit thema wordt aandacht gevraagd voor een verkenning van nieuwe ontwikkelingen en beleidsinstrumenten. Hierin behandelt het voorstel de tweede topic, namelijk de mogelijkheden en beperkingen voor gebruik van (Vlaamse) fiscale instrumenten in het werkgelegenheidsbeleid.

Dit onderzoek heeft als doel een kritische doorlichting te geven van het fiscale beleidsinstrumentarium waarover de Vlaamse overheid vandaag (na Lambermont) beschikt, vanuit het standpunt van (de doelstellingen van) het Vlaams werkgelegenheidsbeleid.

5. Gedetailleerd tijdschema

Het voorgestelde onderzoek zal uitgevoerd worden in **8** onderzoeksmaanden, gespreid over een **doorlooptijd van 11 maanden**. Indien het project kan aanvangen op **1 november 2002**, zal het worden afgerond tegen **eind september 2003**.

Het aantal maanden onderzoek bedraagt per deel:

Deel 1 en 2	2,0 maand
Deel 3	3,0 maand
Deel 4	2,0 maand
<u>Deel 5</u>	<u>1,0 maand</u>
TOTAAL:	8,0 maand

De doorlooptijd voor elk van de afzonderlijke delen van de studie staat aangegeven in de onderstaande tabel. Na het afronden van deel 1 en 2 (begin januari 2003) wordt een eerste interim-rapport afgewerkt. Een tweede interim-rapport is voorzien na het afwerken van het derde en vierde deel van de studie (eind juni 2003). Het opleveren van de eindconclusies in deel 5 en het concept eindrapport wordt voorzien tegen medio september 2003.

Tabel 1: Tijdschema (doorlooptijd)

	2002		2003									
	nov	dec	jan	feb	ma	apr	mei	juni	juli	aug	sep	
Startvergadering												
Deel 1: Het fiscaal arbeidsmarkt-beleid: beleidscontext												
Deel 2: Fiscale bevoegdheden van Vlaanderen na Lambermont: mogelijkheden en beperkingen												
Interim-rapport 1			👤 📄									
Deel 3: Buitenlandse fiscale en parafiscale activeringsmaatregelen: leereffecten voor Vlaanderen												
Deel 4: Het fiscaal en parafiscaal instrumentarium: een evaluatie												
Interimrapport 2								👤 📄				
Deel 5: Beleidsconclusies en aanbevelingen												
Concept eindrapport											👤 📄	
Afwerking en oplevering eindrapport												📄

(📄 = rapportage 👤 = formeel overlegmoment)

6. Valorisatie van de onderzoeksresultaten

Delen van het onderzoek of een samenvatting van de belangrijkste resultaten kunnen gepubliceerd worden in tijdschriften met brede maatschappelijke toegang zoals het tijdschrift OverWerk van het Steunpunt W.A.V, Economische en Statistische Berichten (ESB) en het Tijdschrift voor Economie en Management.

Verder wordt er voorgesteld om de onderzoeksresultaten te valoriseren op een workshop, die vooral bedoeld is voor vertegenwoordigers van de Vlaamse overheid en sociale partners, maar die ook openstaat voor andere geïnteresseerden. Gegeven de beperkte Vlaamse expertise rond het onderwerp van fiscale incentieven in het kader van het activerend arbeidsmarktbeleid, stellen we voor een interessante spreker van de Europese Commissie hiervoor uit te nodigen. De interactie tussen de Europese benadering en de mensen uit het Vlaams beleidsveld kan een interessante meerwaarde betekenen voor dit project.

7. Samenstelling onderzoeksteam

Het onderzoeksteam zal bestaan uit de volgende twee leden (een uitgebreid CV van de onderzoekers is opgenomen in bijlage 2): Prof. Guy Clémer en Dr. Anneleen Peeters. De kracht van het team steunt op de combinatie van twee specifieke competenties: een gedegen kennis van de financiering van Gewesten en Gemeenschappen in België en van de arbeidsmarktproblematiek in Vlaanderen binnen een Europese en mondiale context.

• Prof. Guy Clémer

Publicaties:

- Clémer G., Ingelaere F. e.a., “Lambermont: de staatshervorming van 2001. Een verkenning van de vijfde staatshervorming”, in: de bevoegdheidsverdeling in het federale België, deel 11, die keure, blz. 187-285.
- Clémer G., Huysentruyt S. en Van Der Beken W., “Brussel kan beter: een maatpak voor het hoofdstedelijk gewest”, die keure, 2000, 170 blz. .
- Clémer G. en Van Overtveldt J., “De fiscale en parafiscale druk op arbeid: benchmarking DFN en de OESO, België op zoek naar goud”, Trends-onderzoeksnota 08, juni 2000, 30 bladzijden.
- Clémer G., “Biedt de kennis van de toegevoegde waarde van de onderneming een middel tot hervatting van de sociale dialoog?”, Economisch en Sociaal Tijdschrift nr. 3, 1982, blz. 261-272.
- Clémer G. (VEV), “Onze staatshervorming: naar definitieve oplossingen?”, VEV-studiedienst, 1985, 184blz. .

- **Dr. Anneleen Peeters**

Publicaties:

- Abraham, F., Peeters, A., e.a. (2001), “Een verhoging van de werkzaamheidsgraad in Vlaanderen: vergelijkende analyse met de buurlanden”, VIONA arbeidsmarkt-onderzoeksprogramma van de Vlaamse regering
- Peeters, A. (1999), Labour Turnover Costs, Employment and Temporary Work, doctoraal proefschrift, Katholieke Universiteit Leuven, 207p.
- Peeters, A., Devisscher, S., e.a. (2000), “Evaluatie Vlaamse premie voor loopbaanonderbreking en arbeidsduurvermindering, IDEA Consult in opdracht van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Administratie Werkgelegenheid.
- Peeters, A., Reymen, D., e.a. (2000), “Ontwikkeling van een monitoringinstrument voor de opleidingsinspanningen in Vlaanderen”, IDEA Consult in opdracht van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Administratie Werkgelegenheid
- Struyven, L., Steurs, G., Peeters, A., Minne, V. (2002), Van aanbieden naar aanbesteden. Marktwerking bij arbeidsbemiddeling en –reïntegratie in Australië, Nederland, Verenigd Koninkrijk en Zweden, ACCO Leuven, 284p.

Bijlage 1: Uitgebreide beschrijving van het onderzoeksproject

1. Probleemstelling
2. Doelstelling en inhoud van het project
3. Beleidsrelevantie

1 Probleemstelling

Het terugdringen van de uitkeringsafhankelijkheid en het verhogen van de werkzaamheidsgraad van de bevolking maken deel uit van de centrale doelstellingen van de ‘actieve welvaartsstaat’. De aangewezen middelen daartoe zijn het verhogen van de jobcreatie en de toename van de arbeidsparticipatie. Daarbij krijgt het fiscaal en parafiscaal instrument en het gebruik van gedragsbeïnvloedende incentieven meer en meer aandacht.

De EU pleit expliciet voor een verhoogde inzet van het fiscaal en parafiscaal instrument om de werkgelegenheidsvallen op te lossen. Meer specifiek wordt in het kader van de verhoging van de werkzaamheids- en werkbaarheidsgraad aan de lidstaten gevraagd om een arbeidsvriendelijk klimaat te creëren door de uitkering-, belasting- en opleidingsstelsels bij te stellen teneinde de inzetbaarheid van werklozen, ouderen en inactieven te verhogen en de werkgevers ertoe aan te zetten nieuwe duurzame banen te creëren.

In overeenstemming met de Europese werkgelegenheidsstrategie groeit ook in België en in Vlaanderen de belangstelling om de inzetbaarheid van arbeid te verhogen door het fiscaal en parafiscaal instrument. Tot voor kort was dit instrument een bijna volledige federale bevoegdheid. Maar sinds begin dit jaar beschikt Vlaanderen over een grotere fiscale autonomie, die beleidsmatig kan worden ingezet in het kader van het Vlaams werkgelegenheid- en opleidingsbeleid. De mogelijkheden dienaangaande zijn nog onvoldoende verkend.

2 Doelstelling en inhoud van het project

De doelstelling van het onderzoek kan als volgt omschreven worden:

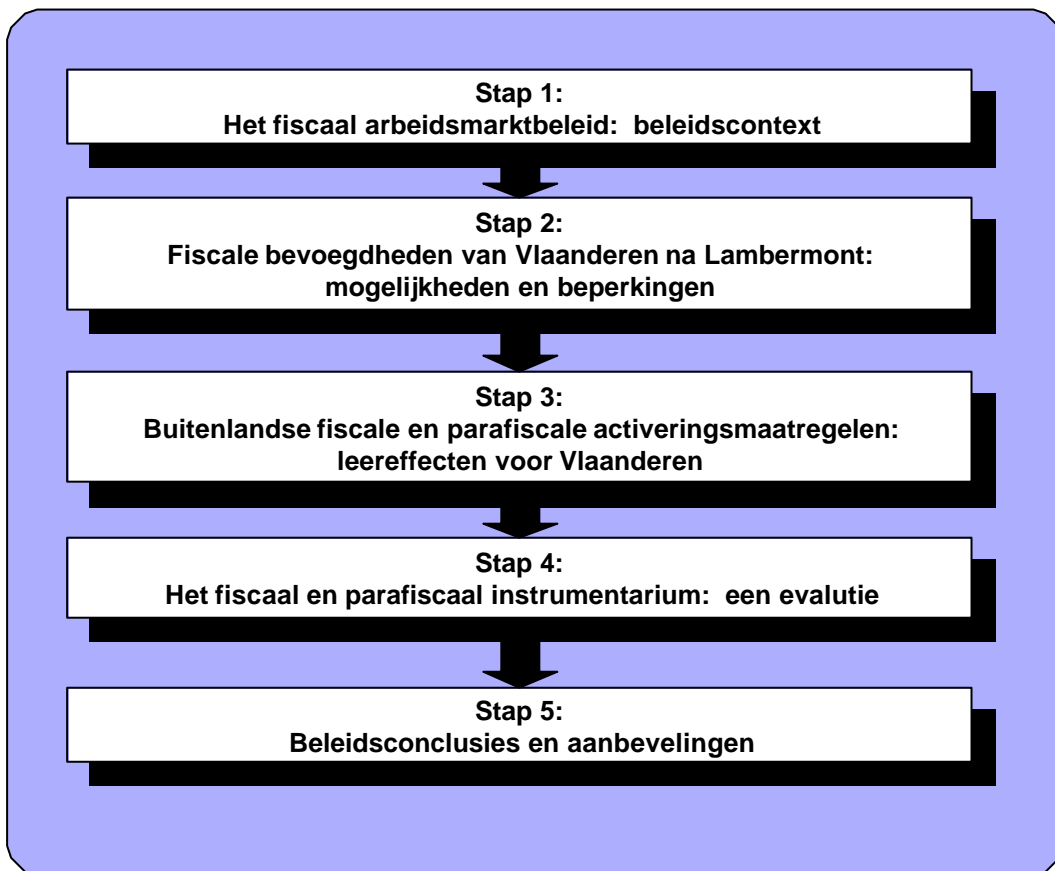
Het aanreiken van bouwstenen voor het gebruik van de (nieuwe) Vlaamse fiscale bevoegdheden in het kader van het activerend werkgelegenheid- en opleidingsbeleid, via het beantwoorden van volgende vragen:

- Wat is de beleidscontext? Welke fiscale en parafiscale maatregelen worden in het kader van het activerend arbeidsmarktbeleid door de EU en de OESO voorgesteld? Wat wordt door de EU aangegeven als ‘good practices’? Hoe positioneren ze zich in de verschillende transitie op de arbeidsmarkt?
- Wat zijn -na Lambermont- de nieuwe mogelijkheden van Vlaanderen om met een eigen fiscaal beleid een activerend werkgelegenheidsbeleid- en opleidingsbeleid te voeren?
- Wat zijn mogelijke lessen uit het buitenland? Hoe kunnen ze in Vlaanderen worden geïmplementeerd? Wat zijn de voor- en nadelen van fiscale instrumenten in vergelijking met andere instrumenten (subsidies) die een

gelijkaardige doelstelling nastreven? Wat zijn de beperkingen en randvoorwaarden?

Om de studie uit te voeren, wordt het onderzoeksproces opgedeeld in vijf stappen. Onderstaande figuur geeft een schematisch overzicht van de verschillende onderzoeksstappen. Per stap geven we achtereenvolgens de doelstelling, inhoud en aanpak en het resultaat.

Figuur 2: Stappenplan

STAP 1: Het fiscaal arbeidsmarktbeleid: beleidscontext

1.1 Doel

De groeiende belangstelling voor het fiscaal en parafiscaal instrument is een internationaal fenomeen. In het eerste stadium van het onderzoek wordt daarom nagegaan wat de fiscale en parafiscale maatregelen zijn die diverse bevoegde instanties voorstellen (of realiseren) in het kader van een activerend werkgelegenheids- en opleidingsbeleid. Daarbij worden drie beleidsniveaus benaderd: het internationale niveau, het Federale niveau en het Vlaamse niveau. De voorstellen worden gepositioneerd in het transitie-model van Schmid (zie box)

1.2 Inhoud en aanpak

Het werkgelegenheidsbeleid wordt meer en meer een gedeelde bevoegdheid. Op internationaal niveau hebben instellingen zoals de Europese Commissie en de OESO een sterke impact op het werkgelegenheidsbeleid van individuele landen. Op Belgisch vlak is er ook duidelijk sprake van gedeelde bevoegdheden: zowel de Federale Overheid als de Gemeenschappen en Gewesten zijn bevoegd voor het werkgelegenheidsbeleid in België.

Deze eerste onderzoeksfase zal uitgevoerd worden op basis van desk research van bestaande beleidsdocumenten. Op die manier zal nagegaan worden wat de diverse voorstellen en/of realisaties zijn inzake het gebruik van het fiscaal en parafiscaal instrumentarium voor een activerend arbeidsmarkt- en opleidingsbeleid op de drie weerhouden niveaus.

(1) Internationaal niveau

Op internationaal vlak zal bestudeerd worden welk belang internationale organisaties hechten aan het gebruik van een fiscaal en parafiscaal instrumentarium in het kader van een activerend arbeidsmarktbeleid. Daarnaast zal nagegaan worden welke maatregelen en instrumenten aanbevolen worden.

De belangrijkste bronnen voor deze analyse zijn documenten van:

- de EU, met name de kerndocumenten m.b.t. het Europese werkgelegenheidsbeleid (o.a. de Europese werkgelegenheidsrichtsnoeren, het Joint Employment Report, de aanbevelingen van de Raad aan de lidstaten) en het structureel economisch beleid (o.a. de jaarlijkse 'Globale richtsnoeren voor het economisch beleid').
- de OESO: aanbevelingen inzake het gebruik van het fiscaal en parafiscaal instrumentarium (o.a. in de "Employment Outlooks" en de daarbij horende studies).

Deze regering heeft niet alleen intenties geformuleerd, maar reeds een aantal maatregelen getroffen en, of aangekondigd om de werkloosheidsvallen te dichten, zoals het verlagen van de werknemersbijdragen voor lage lonen en het verhogen van de aftrek voor kinderopvang. Deze recente beleidsmaatregelen worden geïnventariseerd.

(3) Vlaams niveau

Naar analogie van het federaal niveau zal nagegaan worden welke maatregelen in het Vlaamse Regeerakkoord worden aangemeld om via fiscale en parafiscale weg bij te dragen tot een hogere werkgelegenheidsgraad door het bestrijden van de werkloosheidsval en door een meer kwalitatieve inzetbaarheid (onder meer via opleiding) van arbeid. Naast het regeerakkoord wordt ook de beleidsnota werkgelegenheid, de aanpassingen aan het regeerakkoord ingevolge de bijkomende bevoegdheden (na Lambermont) en de Kleurennota doorgenomen. Ook hier zal gekeken worden naar de plannen en de realisaties gericht op het wegwerken van de financiële werkgelegenheidsvallen.

1.3 Resultaat

Het resultaat van deze stap is:

- De situering van het belang dat door internationale organisaties wordt besteed aan het gebruik van het fiscaal en het parafiscaal instrumentarium in het kader van een activerend arbeidsmarktbeleid (focus op opleiding en activerend werkgelegenheidsbeleid).
- Een inventarisatie van maatregelen die door de internationale instellingen dienaangaande worden aanbevolen. Deze worden gepositioneerd in het transitie-model van Schmid. Deze maatregelen worden horizontaal gegroepeerd rond een aantal topics.
- Een opsomming van de beleidsintenties en de realisaties dienaangaande van de Federale en de Vlaamse Regering.

STAP 2: Fiscale bevoegdheden van Vlaanderen na Lambermont: mogelijkheden en beperkingen

3.1 Doel

In dit stadium van het onderzoek zullen de nieuwe mogelijkheden van het autonoom Vlaams fiscaal beleid worden uitgediept, met een focus op het activerend arbeidsmarktbeleid.

3.2 Inhoud en aanpak

Sinds 1 januari 2002 heeft Vlaanderen een ruime fiscale autonomie verworven, waardoor het voor Vlaanderen mogelijk wordt een actief fiscaal beleid te voeren, gericht op een selectieve ondersteuning en heroriëntering van werkgelegenheid en opleiding.

Hier wordt nagegaan wat de nieuwe fiscale bevoegdheden zijn, die Vlaanderen na de Lambermontakkoorden heeft verworven. Daarbij wordt dan vooral gefocust op de mogelijkheden om het fiscaal instrumentarium in te zetten in het activerend werkgelegenheids- en opleidingsbeleid. Er wordt hier vooral aandacht besteed aan de (nieuwe) gewestbelastingen en de autonomie in de personenbelasting.

Tevens zullen de beleidsrelevante aspecten en gevolgen van de *beperkingen* (bijvoorbeeld de marge in de personenbelasting, het progressiviteitsbeginsel in de personenbelasting en de geringe mogelijkheden tot gemeenschapsfiscaliteit) en van de *vormvereisten* (aftrek van belasting op belasting en geen aftrek op inkomen mogelijk) worden aangehaald. Ook zal worden nagegaan hoe het fiscaal instrumentarium kan *geoptimaliseerd* worden, door bijvoorbeeld het voordeel door te rekenen in de bedrijfsvoorheffing of de vorm te laten aannemen van een terugbetaalbaar belastingskrediet.

Deze kritische doorlichting van de mogelijkheden en de beperkingen van het Vlaams fiscaal beleid na Lambermont zal uitgevoerd worden op basis van desk research van de bestaande wetgeving, parlementaire stukken, adviezen van de Raad Van State, arresten van het Arbitragehof en op basis van bestaande literatuur omtrent deze problematiek¹.

3.3 Resultaat

Het resultaat van het onderzoek naar de mogelijkheden en beperkingen van het fiscaal beleid in Vlaanderen na Lambermont is het volgende:

- een beschrijving van de theoretische mogelijkheden om de fiscale bevoegdheden in Vlaanderen na de staatshervorming van 2001 in te zetten in het arbeidsmarkt- en opleidingsbeleid van Vlaanderen;
- een verkenning van de additionele mogelijkheden van een actief en selectief fiscaal beleid in Vlaanderen.

¹ Zie o.a. Ingelaere, F., Clémer, G., Seutin, B. en van Haegendoren, G. (2001), "Lambermont: de staatshervorming van 2001, in de bevoegdheidsverdeling in het Federale België.

STAP 3: Buitenlandse fiscale en parafiscale activeringsmaatregelen: leereffecten voor Vlaanderen

4.1 Doel

De derde onderzoeksstap heeft tot doel een aantal succesvolle maatregelen in het buitenland in kaart te brengen. De focus is hier het beleidsmatig invullen van het fiscaal instrumentarium in het kader van het activerend arbeidsmarktbeleid gericht op werkgelegenheid en opleiding in Vlaanderen. Ook federale maatregelen verdienen onze aandacht. Hier wordt nagegaan hoe Vlaanderen in deze gevallen aanvullend en versterkend kan optreden.

4.2 Inhoud en aanpak

Op basis van een buitenlandanalyse worden zes ‘good practices’ van fiscale en parafiscale maatregelen geselecteerd gericht op stimulering van werkzaamheid en opleiding. De voorbeelden worden gekozen op basis van criteria, zoals de beleidsrelevantie voor Vlaanderen en de implementeerbaarheid binnen Vlaanderen.

Ter illustratie kunnen nu reeds enkele fiscale en parafiscale maatregelen worden vermeld:

- de aftrek voor kinderopvang en het verkleinen van de loonwigt voor lagere lonen op federaal vlak;
- de ‘Family Credit’ en de ‘Family Income Supplement’ in het VK en Ierland;
- de scholingsaftrek in Nederland (met als alternatief Vlamivorm of opleidingscheques) in de sfeer van de personenbelasting en de vennootschapsbelasting of als sociale premiekorting;
- de stimuleringsregeling arbeidsaanbod van en vraag naar ouderen in Nederland: met additionele arbeidskorting in de inkomstenbelasting, het toekennen van belastingsvrije bonussen door werkgever, de afdrachtkorting voor ouderen (algemeen of bij aanwerving), de premiekorting ouderen in WAO en de verhoogde scholingsaftrek voor ouderen.

In deze fase wordt dan verder aangegeven hoe de buitenlandse voorbeelden kunnen geïmplementeerd worden binnen de mogelijkheden van de fiscale autonomie in Vlaanderen. Ook wordt nagegaan hoe Vlaanderen aanvullend en versterkend kan optreden tegenover federale fiscale en parafiscale maatregelen in domeinen die behoren tot de bevoegdheid van Vlaanderen.

Tevens zal hier ook worden nagegaan hoe de sociale en economische efficiëntie kan worden verhoogd. De optimalisatie van het fiscaal instrumentarium vergt bijvoorbeeld een oplossing voor mensen zonder voldoende inkomen. Nagegaan wordt of technieken zoals een terugbetaalbaar belastingskrediet, het doorrekenen van het voordeel in de

bedrijfsvoorheffing en prefinanciering van fiscale rechten hier soms een oplossing kunnen bieden.

De aanpak voor deze onderzoeksfase bestaat uit een combinatie van deskresearch en interviews. Het uitgangspunt is de studie van de relevante buitenlandse en federale literatuur, met name de analyses en de aanbevelingen geformuleerd door de EU en de OESO en een doorlichting van het federaal werkgelegenheidsbeleid.

4.3 Resultaat

Deze onderzoeksfase zal resulteren in:

- een aantal uitgewerkte goede en voor Vlaanderen beleidsrelevante en implementeerbare buitenlandse voorbeelden;
- een lijst van bestaande federale maatregelen gericht op activering en opleiding;
- een reeks voorstellen om de buitenlandse voorbeelden in Vlaanderen te implementeren en te optimaliseren;
- een aantal voorstellen om vanuit Vlaanderen aanvullend en versterkend op te treden tegenover federale fiscale en parafiscale maatregelen gericht op activering en opleiding.

STAP 4: Het fiscaal en parafiscaal instrumentarium: een evaluatie

5.1 Doel

In deze stap wordt ingegaan op de evaluatie van de (weehouden) buitenlandse fiscale en parafiscale maatregelen genomen in het kader van het werkgelegenheid- en opleidingsbeleid, en die binnen het kader van de (fiscale) bevoegdheden ook in Vlaanderen kunnen worden toegepast.

Hierbij wordt tevens een afweging geboden van de voor- en nadelen van de fiscale instrumenten tegenover het meer klassieke instrumentarium van het werkgelegenheidsbeleid die een gelijkaardige doelstelling nastreven. Daarbij wordt zeker rekening gehouden met aspecten van doeltreffendheid en inkomensherverdeling.

5.2 Inhoud en aanpak

De *kwalitatieve evaluatie* van de maatregelen, die internationaal zullen weehouden worden als 'good practice' voor Vlaanderen, gebeurt in eerste instantie in vergelijking met andere instrumenten die dezelfde doelstelling nasteven. Er zal gebruik worden gemaakt van elementen van evaluatie zoals vervat in:

- De generieke en de operationele profilering van instrumenten. Men kan de doelmatigheid en doeltreffendheid van overheidsmaatregelen nagaan door de generieke en operationele karakteristieken scherp te stellen.

- De klassieke criteria uit de fiscale literatuur, waarbij aspecten van tegenstelbaarheid, doeltreffendheid en het gelijkheidsbeginsel of het beginsel van niet discriminatie en van inkomens(her)verdeling centraal staan.
- Tevens zal worden nagegaan wat de budgettaire kost is van de maatregelen in vergelijking met alternatieven met dezelfde doelstelling.

De weerhouden voorbeelden zullen allemaal op eenzelfde manier worden benaderd. Onderstaande box geeft een indicatie van de evaluatievragen die hierbij aan bod kunnen komen.

Er wordt vervolgens *1 voorbeeld* uitgewerkt waar de voor- en nadelen van het fiscaal en het parafiscaal instrumentarium worden afgezet tegenover de voor- en nadelen van een klassiek instrument dat dezelfde doelstelling nastreeft.

Box: Overzicht met mogelijke aandachtspunten voor evaluatie fiscaal instrumentarium in vergelijking met meer klassieke instrumenten die dezelfde doelstelling nastreven

- Wat is de budgettaire impact van de maatregel?
- Wat is de impact van de maatregel op de inkomens(her)verdeling?
- Is de maatregel tegenstelbaar (afdwingbaarheid) en, universeel (gelijkheidsbeginsel)?
- Gaat het om een indirecte (eerder gericht op de beïnvloeding van de determinanten) of een directe maatregel (beïnvloeding prestatie)?
- Gaat het om een selectieve (met veel criteria) of eerder om een algemene maatregel?
- Is de steun eerder vrijblijvend of conditioneel (ex post, continu of ex ante)?
- Spreekt men van een tijdelijke (met versnellingseffect) of een permanente steun (meer structureel maar tragere impact)?
- Wat is bereik van maatregel? Hoe ruim is de doelgroep? Wordt de beoogde doelgroep in voldoende mate bereikt, en wordt voldoende aan de behoeften van de doelgroep tegemoet gekomen? Is het instrument doeltreffend?
- Wat maakt dit instrument uniek (uniciteit)? Wat zijn de intrinsieke kenmerken (en eventueel voordelen) van dit instrument tegenover andere instrumenten, die dezelfde doelstelling nastreven?

Bij elk van deze maatstaven zal gepeild worden naar de achterliggende redenen van bepaalde resultaten en kenmerken. Op die manier kunnen de potentiële succes- en faalfactoren van maatregelen in kaart worden gebracht. Tevens kunnen hieruit voorstellen worden gedistilleerd om de werking van het fiscaal instrument te optimaliseren.

In dit onderzoeksvorstel wensen we het domein van de evaluatie duidelijk te omschrijven. Volgende opmerkingen geven een zicht op de afbakening van de voorgestelde evaluatie van de voor Vlaanderen relevante buitenlandse maatregelen.

(1) De afweging van de voor- en nadelen van het fiscaal instrumentarium gebeurt hier vooral tegenover een meer klassiek instrument van het werkgelegenheidsbeleid dat dezelfde doelstelling nastreeft als het fiscaal instrument (bvb een subsidie of een cheque als alternatief op een fiscale aftrek).

(2) Ook de afweging van fiscale instrumenten, met hun impact op de inkomens(her)verdeling wordt gemaakt in vergelijking met subsidies als alternatief instrument.

(3) Een analyse over de doelmatigheid en de rechtvaardigheid van deze fiscale instrumenten zal worden gegeven, ook hier weerom in afweging met equivalente subsidieregelingen en rekening houdend met beschikbare empirische gegevens.

Deze onderzoeksfase is voornamelijk gebaseerd op desk research. Op basis van de bestaande literatuur worden een aantal relevante criteria geselecteerd om over te gaan tot een evaluatie van de bestaande maatregelen. De resultaten zullen toegepast worden op een Vlaamse case.

5.3 Resultaat

Deze stap leidt tot:

- Een evaluatiekader van het fiscaal instrumentarium gericht op werkzaamheid en opleiding.
- Een kwalitatieve afweging van de effectiviteit en de efficiëntie van fiscale versus meer traditionele (subsidie)instrumenten.
- De toepassing van het evaluatiekader op een Vlaamse Case.

STAP 5 Beleidsconclusies en aanbevelingen

6.1 Doel

Het doel van deze stap is het aanreiken van een reeks bouwstenen voor het gebruik van fiscale instrumenten in het kader van het activerend werkgelegenheids- en opleidingsbeleid binnen Vlaanderen.

6.2 Inhoud en aanpak

In deze onderzoeksfase wordt eerst de kerninformatie verkregen uit voorgaande stappen beknopt en overzichtelijk weergegeven, bestaande uit:

- Een overzicht van de voornaamste door de OESO en de EU voorgestelde en relevante fiscale en parafiscale voorstellen en maatregelen in het kader van het

- activeringsbeleid. Daarbij worden ook de federale en de Vlaamse maatregelen in ogenschouw genomen. Ze worden allen gekaderd in het transitie­model van Schmid.
- Een aanduiding van de technische mogelijkheden en beperkingen van een autonoom Vlaams fiscaal beleid in het kader van het werkgelegenheidsbeleid. Daarbij worden ook een aantal technieken die het fiscaal instrumentarium in Vlaanderen kunnen optimaliseren aangereikt;
 - Een lijst van goede voorbeelden uit het buitenland, met een aanduiding van de mogelijkheden om deze in Vlaanderen te implementeren en te optimaliseren. Een lijst van federale beleidsmaatregelen waar Vlaanderen aanvullend en versterkend kan optreden.
 - Een algemeen analyseschema met een aantal criteria voor de beoordeling van de fiscale activeringsmaatregelen in vergelijking met meer klassieke instrumenten.

Uit deze viervoudige confrontatie volgen dan een aantal aanbevelingen voor het gebruik van het fiscaal instrumentarium in het kader van het activerend werkgelegenheid- en opleidingsbeleid in Vlaanderen. Bij het formuleren van de beleidsaanbevelingen komen volgende topics zeker aan bod:

- Een inventarisatie van de soorten instrumenten die in Vlaanderen kunnen worden aangeboden en welke niet;
- Een aanduiding van de sterkte en zwakke punten van het fiscaal instrumentarium;
- Een aantal voorstellen om het fiscaal instrumentarium te optimaliseren op basis van buitenlandse leereffecten.

6.3 Resultaat

Voor een opsomming van de resultaten van deze laatste onderzoeksfase verwijzen we naar voorgaande paragraaf.

3 Beleidsrelevantie

Het onderzoek naar de mogelijkheden en beperkingen voor het gebruik van (Vlaamse) fiscale instrumenten in het werkgelegenheidsbeleid is om verschillende redenen beleidsrelevant.

(1) Europa pleit voor de hele Unie zeer expliciet voor de inzet van het fiscaal en parafiscaal instrument binnen het strategisch werkgelegenheidsbeleid. Meer specifiek wordt in het kader van de verhoging van de werkzaamheids- en werkbaarheidsgraad aan de lidstaten gevraagd om een arbeidsvriendelijk klimaat te creëren door de uitkerings-, belastings- en opleidingsstelsels bij te stellen teneinde de inzetbaarheid van werklozen, ouderen en inactieven te verhogen en de werkgevers ertoe aan te zetten nieuwe duurzame banen te creëren.

(2) Bij de landenspecifieke aanbevelingen van de EC staat bij België de problematiek van de werkgelegenheidsvallen centraal; de Raad stelt dat België nog steeds één van de EU-landen is met de hoogste belastingsdruk op arbeid. België zou daarom:

- meer inspanningen moeten leveren om de totale arbeidsparticipatie te verhogen en moeten nagaan hoe oudere werknemers kunnen gestimuleerd worden om op de arbeidsmarkt actief te blijven en,
- nieuwe maatregelen moeten nemen om de belastingsdruk op arbeid te verlichten teneinde werknemers aan te sporen werk te zoeken en werkgevers te stimuleren werkgelegenheid te scheppen.

(3) Ook de Hoge Raad voor de Werkgelegenheid is er zich van bewust dat de werkgelegenheidsvallen één van de belangrijkste uitdagingen voor elk arbeidsmarktbeleid vormen. Het verhogen van de financiële prikkel is geen voldoende maar wel een essentiële voorwaarde om een ruim aantal uitkeringstrekkers te motiveren en aan te moedigen om de stap naar de arbeidsmarkt te zetten.

(4) Tot voor kort was het fiscaal en parafiscaal instrument een bijna exclusieve federale bevoegdheid. Sinds begin dit jaar kan Vlaanderen een volwaardig fiscaal beleid voeren. De mogelijkheid om dit in te zetten als instrument in het werkgelegenheids- en opleidingsbeleid in Vlaanderen is tot nu toe in onvoldoende mate verkend.

(5) In verschillende landen worden maatregelen getroffen om met financiële incentieven de arbeidsparticipatie te verhogen en het opleidingsdeficit op te vangen. Vlaanderen kan zich aansluiten bij deze internationale trend.

Het voorgestelde onderzoek verkent voor het eerst in Vlaanderen de mogelijkheden en de beperkingen van het gebruik van fiscale instrumenten in het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid in Vlaanderen. Het speelt dus in op de toenemende internationale belangstelling voor het gebruik van fiscale en parafiscale incentieven in het kader van een activerend arbeidsmarkt- en opleidingsbeleid en op de nieuwe Vlaamse bevoegdheden inzake fiscaliteit.

Bijlage 2: Bibliografie

Abraham F., Peeters A., e.a. (2001), 'Een verhoging van de werkzaamheidsgraad in Vlaanderen: vergelijkende analyse met de buurlanden', onderzoek in opdracht van VIONA en het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Brussel.

Atkinson, A., Mogensen, G. (1993), *Welfare and Work Incentives, A North European Perspective*, Oxford: Clarendon Press, 324p.

Blundell R. (2000), 'Work incentives and 'in-work' benefit reforms: a Review', *Oxford Review of Economic Policy*, 16 (1): 27-77.

Clémer G., Ingelaere F., e.a. (2001), 'Lambermont: de staats hervorming van 2001. (deel B:). Een verkenning van de vijfde staats hervorming', in: 'De bevoegdheidsverdeling in het Federale België', Deel 11, die keure, Brugge.

Cantillon B., De Lathouwer L., Thirion A. (1999), 'Financiële vallen in de werkloosheid en de bijstand (VIONA)', *Berichten/UFSIA*, Antwerpen: Centrum voor Sociaal Beleid.

Centraal Planbureau (1995), 'Replacement Rates. A transatlantic view', Working Paper nr. 80, Den Haag.

De Lathouwer, L., Bogaerts K. (2001), 'Financiële incentieven en laagbetaald werk. De impact van hervormingen in de sociale zekerheid en de fiscaliteit op de werkloosheidsval in België', *Berichten/UFSIA*, Antwerpen: Centrum voor Sociaal Beleid.

De Lathouwer, L., Bogaerts K. (2001), 'Methodologische achtergrond bij het standaard-simulatiemodel voor de vervangingratio's', een AGORA-onderzoek in opdracht van MTA en DWTC, Antwerpen.

Europese Commissie (2001), 'Werkgelegenheid- en sociaal beleid van de EU voor 1999-2001: banen samenhang en productiviteit', Brussel. [Met daarin de verwijzing naar alle documenten die vervat zijn in het Europees Strategisch werkgelegenheidsbeleid.]

Europese Commissie (2002), 'Verslag van de Commissie over de tenuitvoerlegging van de globale richtsnoeren voor het economisch beleid 2001', COM(2002) 93 definitief, Brussel.

Europese Commissie (2001), 'Mededeling van de Commissie: structurele indicatoren, COM(2001) 619 definitief, Brussel.

Europese Commissie, 'Employment in Europe', Luxemburg, diverse jaargangen.

Hoge Raad voor de Werkgelegenheid (1998), 'Advies nr. 4 betreffende de werkloosheidsvallen', MTA, Brussel.

Hoge Raad voor de Werkgelegenheid (1999, 2000), 'Verslag'. MTA, Brussel.

Marx I. (2000), 'Het subsidiëren van laaggeschoolde arbeid. Lessen uit empirisch evaluatieonderzoek. Onderzoek in opdracht van Minister Landuyt R., Vlaams Minister van Werkgelegenheid en Toerisme in het kader van het VIONA-onderzoeksprogramma.

OESO, 'Employment Outlook', Parijs, diverse jaargangen.

OESO (1999), 'Benefit Systems and Work Incentives', Parijs.

Bijlage 3: CV's van de onderzoekers

Curriculum Vitae Guy Clémer

1. Familienaam:	Clémer
2. Voornaam:	Guy
3. Geboorteplaats en -datum:	Hamme, 5 februari 1953
4. Nationaliteit:	Belg

5. Opleiding

<i>Instelling</i>	Universiteit van Leuven
<i>Periode</i>	1970-1974
<i>Diploma</i>	Licentiaat Economische Wetenschappen, grote onderscheiding
<i>Instelling</i>	Universiteit van Leuven
<i>Periode</i>	1974-1975
<i>Diploma</i>	Licentiaat doctorandus Economische Wetenschappen, grote onderscheiding

6. Beroepsloopbaan

<i>Datum</i>	Oktober 1999 – oktober 2001
<i>Organisatie</i>	Belgische Parlement (Senaat)
<i>Functie</i>	Speciaal adviseur, Senaat (verbonden aan covoorzitter COSTA)
<i>Taak</i>	Adviseren en begeleiden van de onderhandelingen in het kader van de staats hervorming 2001 (de zgn. Lambermontakkoorden)
<i>Datum</i>	Van 1 augustus 1998- 15 oktober 2000
<i>Organisatie</i>	TRENDS (Roularta Groep)
<i>Functie</i>	Economisch redacteur en onderzoeker
<i>Taak</i>	Opvolgen regeringsbeleid inzake fiscaliteit, arbeidsmarkt, federalisme, sociale zekerheid
<i>Datum</i>	Van 1 augustus 1997- 31 juli 1998
<i>Organisatie</i>	LOZ (Landsbond Onafhankelijke Ziekenfondsen)
<i>Functie</i>	Lid studiedienst
<i>Taak</i>	Intern: uitbouw Vlaamse vleugel en extern: uitbouw met de Vlaamse overheid en inhoudelijke invulling regionaal zorgbeleid
<i>Datum</i>	Van 1 februari 1980- 31 juli 1997
<i>Organisatie</i>	VEV (Vlaams Economisch Verbond)
<i>Functie</i>	Adviseur (van februari 1980), directeur Studiedienst VEV (van augustus 1987), en beheerder (vanaf 1994), en directeur speciale opdrachten (vanaf begin 1996)
<i>Taak</i>	Studiedienstactiviteiten, voorbereiding standpunten van het VEV en vertegenwoordigingsopdrachten voor het VEV(zie infra)
<i>Datum</i>	Van 1 september 1978- 31 mei 1979 (tijdelijke opdracht)
<i>Organisatie</i>	Federaal Planbureau
<i>Functie</i>	Lid SERENA onderzoeksteam
<i>Taak</i>	Uitbouw module sociale zekerheid
<i>Datum</i>	1 september 1975-31 augustus 1978 en 30 juni 1979-31 januari 1980
<i>Organisatie</i>	Centrum voor economische studiën (CES), KULeuven
<i>Functie</i>	Assistent (professor K. Tavernier)
<i>Taak</i>	Vakgroep Macro economie

7 Beroepservaring: uitgevoerde vertegenwoordigings- en andere opdrachten:

✓ Vlaams niveau:

Vertegenwoordiger van het VEV in:
VESOC (Vlaams economisch en sociaal overlegcomité,
de SERV (sociaal economische raad voor Vlaanderen),
de VRWB (Vlaamse Raad Wetenschapsbeleid),
de VHC (Vlaamse Havencommissie), en
de GOMA (gewestelijke ontwikkelingsmaatschappij Antwerpen)

✓ Federaal niveau:

Lid van de Hoge Raad van Financiën (van 1989 tot 2000):
-Afdeling Financieringsbehoeften en,
-Afdeling Fiscaliteit en parafiscaliteit.

Begeleiding en advisering van de Vlaamse onderhandelaars (1999-2001) in het kader van de Lambermontakkoorden leidende tot de staatshervorming van 2001, met bijzondere focus op de bijzondere financieringswet.

8 Huidige functies

<i>Datum</i>	Vanaf 1982 - nu
<i>Onderneming</i>	Handelshogeschool Antwerpen (Lessius Hogeschool)
<i>Functie</i>	professor Lessius Hogeschool, afdeling handelwetenschappen
<i>Taak</i>	<ul style="list-style-type: none">▪ Vakgroep Overheidseconomie: economie publieke sector▪ seminarie: arbeidsmarktbeleid in België in het nieuwe Europa
<i>Datum</i>	Vanaf 15 oktober 2000- nu
<i>Onderneming</i>	IDEA Consult NV
<i>Functie</i>	Senior consultant
<i>Taak</i>	projecten rond regionale economie, PPS, Vlaams economisch beleid, fiscaliteit en arbeidsmarktbeleid

9. Specialisaties

Macro economie, sociale zekerheid en fiscaliteit, federalisme en regionale fiscaliteit, arbeidsmarkt en meer algemeen: economie van de publieke sector.

10. Van de Gucht - prijs

Laureaat van de 3de Emiel Van de Guchtprijs met de studie “ Een nieuw statuut voor Brussel” met als auteurs Guy Clémer, Stefaan Huysentruyt en Wim Van der Beken. (2000).

11. Publicaties

Claeyé Ethienne, Clémer Guy en D’Havé Piet, “Werktijdverkorting en derde arbeidscircuit. Kritische bedenkingen bij mogelijke oplossingen”, Tijdschrift voor Economie en Management, nr. 1, 1977, blz. 87-106.

- Claeÿé Ethienne, Clémer Guy en D'Havé Piet, "Conjuncturele en structurele aspecten van de werkloosheid in België ", Tijdschrift voor Economie en Management, nr. 4, 1977, blz. 419-449.
- Clémer Guy, "Enkele volledige loonkosten-indexen voor België: 1950-1977. Evolutie van de druk van de sociale zekerheid ", Tijdschrift voor Economie en Management, nr. 3, 1979, blz. 343-360.
- Clémer Guy en Tavernier Karel, " Tewerkstelling en inkomensmatiging in België: een onvermijdelijke keuze?", Leuvense economische Standpunten, 1979/16, 19 blz. .
- Clémer Guy, "Biedt de kennis van de toegevoegde waarde van de onderneming een middel tot hervatting van de sociale dialoog? ", Economisch en Sociaal Tijdschrift nr. 3, 1982, blz. 261-272.
- Clémer Guy, "Deeltijdse arbeid", in Werkgelegenheid voor de jaren tachtig, 16° VWEC, Gent, 1983, blz. 546- 560.
- Clémer Guy (VEV), "Onze staatsvorming: naar definitieve oplossingen?, VEV-studiedienst, februari, 1985, 184 blz.
- Clémer Guy, "Het debat van de twee snelheden: objectiviteit gevraagd", Vlaanderen Morgen, april 1987, blz. 5-18.
- Clémer Guy, "De regionalisering van de schuld: een vals debat", Documentatieblad van het Ministerie van Financiën, nov-dec 1992, blz. 113-120.
- Clémer Guy, "De Vlaamse en Waalse begroting in 1996: een interregionale vergelijking", Documentatieblad van het Ministerie van Financiën, juli-augustus 1997, blz. 113-120.
- Clémer Guy, "Twintig jaar matig(end) loonkostenbeleid I", Trends Review, nr. 4, 15 oktober '98, blz. 5-12.
- Clémer Guy, "Twintig jaar matig(end) loonkostenbeleid II: verdoezelend gegoochel", Trends Review, nr. 5, 19 november '98, blz. 5-12.
- Clémer Guy en Pompen Eric, "Fiscale Autonomie kan wel", Trends Review, nr. 7, 20 mei '99, blz. 5-12.
- Clémer Guy, " Het Brussels Hoofdstedelijk dividend I", Trends Review, nr. 10, 2 maart 2000 blz. 44-50.
- Clémer Guy, " Het Brussels Hoofdstedelijk dividend II", Trends Review, nr. 11, 1 juni 2000, blz. 43-50.
- Clémer Guy en Johan Van Overtveldt, "De fiscale en parafiscale druk op arbeid: benchmarking DFN en de OESO, België op zoek naar goud", Trends-onderzoeksnota 08, juni 2000, 30 bladzijden.
- Guy Clémer, Stefaan Huysentruyt en Wim Van Der Beken, "Brussel kan beter: een maatpak voor het hoofdstedelijk gewest", die keure, 2000, 170 blz.
- Guy Clémer en F Ingelaere, "Een verkenning van de vijfde staatsvorming", in:" Lambermont: de staatsvorming van 2001, in "De bevoegdheidsverdeling in het federale België", Die Keure, 2002, blz. 187-285.

Curriculum Vitae Anneleen Peeters

1. Familienaam:	Peeters
2. Voornaam:	Anneleen
3. Geboorteplaats en -datum:	Leuven, 6 juli 1972
4. Nationaliteit:	Belg

5. Opleiding

<i>Instelling</i>	Katholieke Universiteit Leuven
<i>Periode</i>	1990-1994
<i>Diploma</i>	Licentiaat in de Economische Wetenschappen, grote onderscheiding
<i>Instelling</i>	Birkbeck College, University of London
<i>Periode</i>	1994-1995
<i>Diploma</i>	Master of Science in Economics, distinction
<i>Instelling</i>	Katholieke Universiteit Leuven
<i>Periode</i>	1994-1995
<i>Diploma</i>	Geaggregeerde in de Economische Wetenschappen, grote onderscheiding
<i>Instelling</i>	Katholieke Universiteit Leuven
<i>Periode</i>	1995-1999
<i>Diploma</i>	Doctor in de Economische Wetenschappen <u>onderwerp</u> : “Labour Turnover Costs, Employment and Temporary Work” <u>promotor</u> : Prof. P. De Grauwe <u>copromotor</u> : Prof. F. Abraham

6. Beroepsloopbaan

<i>Periode</i>	oktober 1995-september 1999
<i>Organisatie</i>	Katholieke Universiteit Leuven – Departement Economie
<i>Functie</i>	assistent in de werkgroep internationale economie (bij Prof. P. De Grauwe), aspirant F.W.O.-Vlaanderen
<i>Periode</i>	oktober 1999-...
<i>Organisatie</i>	IDEA Consult
<i>Functie</i>	senior onderzoeker

7. Publicaties

Abraham, F., Peeters, A., e.a. (2001), “Een verhoging van de werkzaamheidsgraad in Vlaanderen: vergelijkende analyse met de buurlanden”, VIONA arbeidsmarkt-onderzoeksprogramma van de Vlaamse regering

Peeters, A. (1998), “Uitzendarbeid als arbeidsmarktbarometer”, Nieuwsbrief Steunpunt W.A.V., vol.8, n°4, p.71-74

Peeters, A. (1999), “Tijdelijke werknemers en hun kans op vast werk”, Nieuwsbrief Steunpunt W.A.V., vol.9, n°1-2, p.185-188

Peeters, A. (1999), “Interim Employment and a Leading Indicator for the Belgian Labour Market”, Cahiers Economiques de Bruxelles, n°163, p.277-298

Peeters, A. (1999), Labour Turnover Costs, Employment and Temporary Work, doctoraal proefschrift, Katholieke Universiteit Leuven, 207p.

Peeters, A. (1999), “Tijdelijke arbeid als pasmunt?”, Nieuwsbrief Steunpunt W.A.V., vol.9, n°4, p. 69-73

Peeters, A. (2000), “Flexibiliteit en tijdelijke arbeid”, Trends Review, n°11, p.32-36

Peeters, A. (2001), “Tijdelijke werknemers en hun transitiekansen naar verschillende arbeidsmarktsituaties in België”, in van den Heuvel, Holderbeke, Wielers (ed.), De transitionele arbeidsmarkt: contouren van een actief arbeidsmarktbeleid, Elsevier, Den Haag, p.88-108

Peeters, A., Devisscher, S., e.a. (2000), “Evaluatie Vlaamse premie voor loopbaanonderbreking en arbeidsduurvermindering, IDEA Consult in opdracht van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Administratie Werkgelegenheid.

Peeters, A., Devisscher, S., e.a. (2001), “Tendrapport: markt van talent en competenties”, IDEA Consult in opdracht van het VEV.

Peeters, A., Reymen, D., e.a. (2000), “Ontwikkeling van een monitoringinstrument voor de opleidingsinspanningen in Vlaanderen”, IDEA Consult in opdracht van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Administratie Werkgelegenheid

Struyven, L., Steurs, G., Peeters, A., Minne, V. (2002), Van aanbieden naar aanbesteden. Marktwerking bij arbeidsbemiddeling en –reïntegratie in Australië, Nederland, Verenigd Koninkrijk en Zweden, ACCO Leuven, 284p.

Bijlage 4: Voorstelling Lessius Hogeschool en IDEA Consult

Lessius Hogeschool

Voor een voorstelling van Lessius Hogeschool verwijzen we naar de pdf-brochure te vinden op volgende website: www.lessius-ho.be

IDEA Consult

IDEA Consult is een onafhankelijk sociaal-economisch onderzoeks- en adviesbureau, gespecialiseerd in research-based consultancy, met vestiging in Brussel. IDEA Consult heeft aldus een ruime waaier aan diensten, die gaan van onderzoek over advies en strategische planning tot evaluatie en monitoring. IDEA Consult past dit instrumentarium toe op verschillende domeinen, zoals transport en mobiliteit, regionale en stedelijke ontwikkeling, arbeidsmarkt en analyse van markten en sectoren.

Sinds zijn oprichting in september 1998 heeft IDEA Consult reeds een ruime referentielijst van projecten bij klanten zoals internationale overheden en organisaties, federale, regionale en lokale overheden, intermediaire organisaties en ondernemingen.

IDEA Consult beschikt momenteel over een team van een tiental vaste medewerkers, allen met een universitaire achtergrond. Bovendien wordt projectmatig samengewerkt met andere specialisten binnen de ECORYS groep waartoe IDEA Consult behoort. Het buitenlands netwerk van ECORYS is vertakt over Nederland (NEI-Kolpron) en het Verenigd Koninkrijk (ECOTEC). Daarnaast zijn er vestigingen in Zuid-Europa, Oost-Europa en Rusland. Verder werkt IDEA Consult samen met wetenschappelijke experts of adviseurs in functie van het onderzoeksthema.